

ИЗВЕШТАЈ
ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ИНСТИТУЦИЈАТА
И СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ НА
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ
ЗА ПЕРИОДОТ 2013-2016

КОМИСИЈА ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА

Н. сор. д-р Катерина Банџо Орешковиќ - претседател

Проф. д-р Марјанчо Андреевски - член

Проф. д-р Александар Марковски - член

Доц. д-р Биљана Коруновска - член

Н. сор. д-р Христина Попоска - член

Роза Џољевеска – студент - член

Зоран Пеев – студент - член

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД И ЦЕЛ НА ПРОЦЕСОТ НА САМОЕВАЛУАЦИЈА	3
I.1. Сегменти на самоевалуација	4
II. Користени документи	4
III. ОПИС НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ-СКОПЈЕ.....	5
III. 1. Дејност на Институтот.....	6
III.2. Организациска и управувачка структура	7
III.3. Мисија на институтот.....	8
IV. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	9
V. АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ.....	10
VI. НАУЧЕН, НАСТАВНО-НАУЧЕНИ СОРАБОТНИЧКИ КАДАР	12
VII. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ И СТУДИСКИ ПРОГРАМИ	13
VIII. СТУДЕНТИ	15
IX. ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ	17
X. ЛОГИСТИКА	18
XI. НАДВОРЕШНА СОРАБОТКА	19
XII. ФИНАНСИРАЊЕ	20
XIII. ЗАКЛУЧОЦИ.....	21

I. ВОВЕД И ЦЕЛ НА ПРОЦЕСОТ НА САМОЕВАЛУАЦИЈА

Врз основа на членот 77, став 2 од Законот за високото образование и членот 315 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Научниот совет на Земјоделски институт-Скопје на својата 92 седница одржана на 04.04.2017 година донесе одлука за формирање на Комисија за самоевалуација (во понатамошниот текст Комисија), во состав:

Проф. д-р Марјанчо Андреевски

Проф. д-р Александар Марковски

Доц. д-р Биљана Коруновска

Н. сор. д-р Катерина Банџо Орешковиќ

Н. сор. д-р Христина Попоска

Роза Џољевеска – студент

Зоран Пеев – студент

Членовите на Комисијата од редот на лицата со наставно-научно и научно звање, се избрани со мандат од 4 (четири) години, а претставниците од редот на студентите со мандат од 2 (две) години. Комисијата за самоевалуација, на својата прва конститутивна седница, за претседател на Комисијата ја избра н. сор. д-р Катерина Банџо Орешковиќ.

Самоевалуацијата се заснова на три главни цели:

1. да направи краток и содржаен преглед на наставно образовниот процес земајќи го во предвид влијанието на научно-истражувачката работа врз наставно-образовниот процес;
2. да ги анализира силните и слабите страни на Институтот, односно да примени методологија преку која ќе ги согледа предностите, слабостите, можностите и пречките во образовниот процес (SWOT анализа);
3. да обезбеди основа која ќе послужи за вршење евалуација што ја спроведува Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како и за вршење на надворешна евалуација што ја врши одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Самоевалуацијата исто така, има за цел да го подобри квалитетот и ја зголеми ефикасноста во работењето на Институтот, врз основа на квалитативна анализа и анализа заснована врз релевантни квантитативни податоци.

Комисијата за самоевалуација на Земјоделскиот институт-Скопје го подготви овој извештај за самоевалуација според Упатството за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на единиците на Универзитетот донесено од страна на Универзитетскиот сенат.

Самоевалуацијата се базираше врз постојната документација на Институтот, спроведените анкети и остварените контакти со сите структури на Институтот. Исто така, за изработка на овој Извештај се остварија и поединечни контакти и разговори со вработените, студентите, раководителите на сектори и одделенија, како и со директорот на Институтот проф. д-р Климе Белески.

Извештајот за самоевалуација ги анализира добрите и лошите страни на одредени сегменти на научноистражувачката, стручно апликативната и наставно-образовната дејност, со посочување на фактите наведени во прилогот на табели.

I.1. Сегменти на самоевалуација

- опис на Институтот
- мисија и цели на Институтот
- научноистражувачка дејност
- апликативна дејност
- наставно образовна дејност и студиски програми
- наставно-научен и соработнички кадар
- студенти
- просторни и материјални ресурси
- логистика
- надворешна соработка
- финансирање

II. КОРИСТЕНИ ДОКУМЕНТИ

Во процесот на самоевалуација Комисијата за самоевалуација ги користеше следниве документи:

- Универзитетски гласник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, бр. 348 од 14.11.2016.
- Одлука за давање согласност на Одлуката за приспособување на ЈНУ Земјоделски Институт-Скопје кон Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје бр. 19-3022/1 од 20.01.2009 год.
- Извештај за работа на директорот на Земјоделски институт за 2016 год. бр.02-832/4 од 29.12.2016.
- Решенија од Министерство за образование и наука на Република Македонија за почеток со работа на студиските програми од втор циклус универзитетски студии на Земјоделски институт-Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, арх.бр. 07-41/1,07-41/2, 07-41/3, 07-41/4, 07-41/5, 07-41/6, 07-41/7 од 13.01.2012 год. и арх.бр. 07-729/1 од 12.09.2012.
- Решение од Одбор за акредитација и евалуација на високото образование во Република Македонија за усогласување и акредитација на студиските програми на Земјоделски институт, Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје арх.бр. 07-23/24 од 30.04.2013.
- Записник од извршениот попис на основни средства, ситен инвентар и потрошен материјал, парични средства во благајна и побарувања и обврски во УКИМ Земјоделски институт, Скопје. арх. бр. 02-48/4 од 31.01.2017.
- Монографија на Земјоделски институт-Скопје (1944-2009).
- Акти што ги регулираат внатрешните односи и работењето на Земјоделски институт.
- Предлог - проект за измени и дополнување на студиските програми на втор циклус на студии на Земјоделски институт.
- Книги за евиденција на студенти.

III. ОПИС НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СКОПЈЕ

Земјоделскиот институт Скопје е една од најстарите научноистражувачки организации од областа на земјоделството во Република Македонија. Зачетоците датираат уште од 1927 год. кога од тогашниот околиски расадник во Скопје се формира Агроботаничкиот отсек во Вардарска Бановина.

Со Решение на Президиумот на АСНОМ бр. 15 од 15.XII 1944 година формиран е Земјоделско-испитателниот институт на НРМ како буџетска установа. Овој датум претставува официјално почетокот на постоење на Земјоделскиот институт како научна установа од областа на земјоделството.

Од тогаш па до денес Институтот претрпел седум промени на организациската поставеност.

Земјоделскиот институт - Скопје со одлука бр. 19-3022/1 од 20.01.2009 год. станува единица во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје.

III. 1. Дејност на Институтот

Институтот во својата работа главно вклучува четири основни дејности и тоа:

- научноистражувачка;
- високообразовна;
- стручно-апликативна;
- издавачка;

како и други активности непосредно врзани со остварувањето на основните дејности.

Како резултат на досегашната работа во Институтот, изработени се повеќе од 400 научно- истражувачки проекти, 14 елаборати за вина со заштитено географско потекло, 44 инвестициски програми, изработени и јавно одбранети над 58 докторски дисертации, над 70 магистерски работи и јавно се публикувани над 2 000 научни и стручни трудови.

Научноистражувачката дејност опфаќа: планирање, организирање и развивање на дејноста од поделска, градинарска, лозарска и овоштарска научна област, како и од областа на винарството, педологијата, наводнувањето и одводнувањето на земјиштето, заштита од ерозија, агротехника, семенарство, заштита на растенијата, преработка на земјоделските производи и др.

Научноистражувачката дејност главно е насочена кон селекција, генетика, сортопрочување, физиологија, како и кон сочувување на агробiodиверзитетот на земјоделските растенија.

Во научната работа е вклучено и создавањето на врвни квалитетни вина со познато географско потекло, влијанието на пестицидите врз квалитетот на виното, хемискиот состав на виното и целокупната технологија за добивање на квалитетни вина.

Научноистражувачката дејност во областа на заштита на растенијата од болести, штетници и плевели главно се одвива во правец на изнаоѓање на ефикасни и современи методи за нивно сузбивање.

Во областа на проучување на почвите, дејноста главно се одвива во правец на заштита на почвите од ерозија, современо ѓубрење, генеза и својства на почвите, состав на хумусот, подобрување на физичко-хемиските и механичките својства на почвите, бонитирање, картирање и др.

Апликативната дејност опфаќа: анализа и контрола на квалитетот на почвата, земјоделските производи и нивните преработки, изработка на студии, програми, експертизи и стручни совети за поквалитетно производство, како и стручна и здравствена контрола на производството на семенски и саден материјал од земјоделски растенија.

Високообразовна дејност: Земјоделскиот институт, како членка на Универзитетот Св.Кирил и Методиј, изведува настава од втор циклус на студии во склад со постоечките додипломски студии на различните универзитети во Република Македонија. Вториот циклус на студии е организиран во согласност со критериумите на Болоњската декларација и опфаќа: Растително производство - интегрално и органско производство; Растително производство - Расадничко производство, Растително производство - Семепроизводство на поледелски и градинарски растенија и Растителна биотехнологија – Енологија;

Издавачка дејност: Досега институтот има издадено 1 зборник од меѓународна конференција, 31 годишен зборник, 5 библиографии, 4 каталози, над 15 самостојни публикации и преку 2000 научни и стручни трудови.

III.2. Организациска и управувачка структура

Институтот својата дејност ја врши преку следните организациони единици: *научни, односно наставно-научни организациони единици (сектори, одделенија, центри и лаборатории) и стручна и административна служба (одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење, одделение за општи и правни работи и библиотека).*

Сектори во Институтот се:

1. Сектор за применувачка, односно апликативна дејност, и
2. Сектор за научна и образовна дејност.

Својата дејност Институтот ја спроведува во рамки на следните одделенија:

1. Одделение за поледелство;

2. Одделение за градинарство;
3. Одделение за заштита на растенијата;
4. Одделение за педологија и агрохемија;
5. Одделение за лозарство;
6. Одделение за винарство;
7. Одделение за овоштарство;
8. Одделение за агробизнис, економија и рурален развој.

Органи на Институтот се:

1. Научен совет на Институтот
2. Директор на Институтот
3. Институтска Управа

Научниот совет е стручен орган на Институтот. Научниот совет на Институтот го сочинуваат редовни професори, вонредни професори, доценти и научни соработници. Во Научниот совет свој претставник имаат и студентите. По потреба, Научниот совет формира Комисии за одредени задачи.

Директорот е раководен орган чија надлежност е утврдена со Закон, Статутот на Универзитетот Св.Кирил и Методиј во Скопје и Правилникот за внатрешните односи и работењето на Институтот.

Орган на управување на Институтот е Институтската управа која ја сочинуваат директорот, раководителите на сектори, раководителите на одделенијата и претставник од редот на студентите.

III.3. Мисија на институтот

Својата мисија Земјоделски Институт, Скопје ја остварува преку следниве стратешки програмски активности:

- Подигање на нивото и квалитетот на научно-истражувачката дејност и создавање на услови и можности за континуирано обновување и осовременување на

научните и стручните знаења, креативноста и компетентноста на наставничкиот и соработничкиот кадар.

- Унапредување и усовршување на студиските програми од втор циклус на студии
- Обезбедување услови за реализација на зацртаните студиски програми со перманентно надградување и имплементација на највисоките научни и стручни сознанија.
- Имплементација на единствен кредит трансфер систем (ЕКТС) во иновирање на студиските програми и соработка со компатибилни научноистражувачки и високообразовни институции, со можност за обезбедување мобилност на наставно научниот кадар и студентите.
- Интензивирање и проширување на научната соработка со сродни научни и високообразовни установи во земјата и светот.
- Осовременување на лабораториите со нова опрема.
- Подобрување на кадровската состојба на Институтот.
- Развивање и интензивирање на апликативната дејност преку деловно-техничка соработка со претпријатија, организации, установи, владини и невладини институции со цел примена на научните сознанија во сите сегменти на земјоделството.
- Поттикнување и интензивирање на издавачката дејност, преку издавање на научни и стручни трудови, учебници, монографии, зборници и др. согласно актите на УКИМ.

IV. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ – СКОПЈЕ е една од најстарите научноистражувачки институции од областа на земјоделството во Република Македонија. Со долгата традиција на постоење и дејствување, Земјоделскиот институт се има етаблирано како научна институција со препознатлив лик. Квалитетот во работата како заштитен знак на институтот е постојан приоритет. Научниот кадар постојано ги следи најновите достигнувања во областа на современото земјоделство. Работејќи во исклучителни динамични услови, со својот тим обезбедува поддршка за развој на македонското земјоделство. Во текот на долгогодишното постоење, изграден е едуциран научен кадар од сите области на земјоделските науки. Паралелно со едукацијата на кадарот, се создаваат и развиваат услови за научно-истражувачка и апликативна работа која е имплементирана во сите области на земјоделското производство во државата.

Во Земјоделскиот институт се реализираат научно-истражувачки проекти во сите дисциплини од областа на биотехничките и сродните науки. По потреба, Институтот ангажира

и надворешни соработници од различни профили, а има создадено и широка мрежа за соработка со сродни институции од земјава и од светот.

Истражувањата од доменот на примарното земјоделско производство опфаќаат активности поврзани со актуелните проблеми со кои се соочуваат македонските земјоделци во секојдневната работа и активно учество во нивното елиминирање. Апликативните проекти понекогаш се финансирани од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија, но многу почесто ваквите трошоци се покриваат од сопствените финансии.

Истражувањата од доменот на заштитата и здравјето на растенијата опфаќаат активности на Одделението за заштита на растенијата кои се поврзани со активно следење на актуелната состојба во Република Македонија, заштита од карантински болести и штетници, како и совети на земјоделците за производство на здрава храна без непотребна употреба на препарати за заштита на растенијата. Во таа насока и Одделението за агрохемија и педологија има активно учество во унапредување на земјоделството преку редовни контроли на земјиштето во рамки на програмата на МЗШВ преку која земјоделците ги остваруваат своите права за субвенции.

Истражувањата од доменот на лозарството и винарството опфаќаат проблеми кои се однесуваат на една од најважните стопански гранки во нашата Република. Имено, само со правилно насочување на производителите на грозје и вино, нашиот продукт може да стане конкурентен на странските пазари. Само континуираното следење на најновите трендови во процесот на производство на вино може да го направи нашиот производ препознатлив надвор од државата.

Финансирањето на научно-истражувачката работа се врши преку изработка на научно-истражувачки проекти финансирани од Министерството за образование и наука на Република Македонија, од средствата наменети за интегративните функции при УКИМ, како и од сопствени средства.

Во периодот 2013-2016, преку научниот кадар, Земјоделскиот институт бил вклучен во изработка на следните проекти:

- Проект реализиран во соработка со Владата на Република Турција, Турската Агенција за соработка и координација - ТИКА и со Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија, под наслов: *Развој на производството и квалитетот на оризот во Р. Македонија*

- Билатерален македонско-кинески научно-истражувачки проект финансиран од Министерството за образование и наука, под наслов: Размена и евалуација на ресурси од посебни видови на земјоделски продукти и житарици во Република Македонија и делтата на Жолта Река во Република Кина.
- Проект финансиран од Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија и FAO, под наслов: Развој на македонскиот почвен информациски систем (MASIS).
- COST Action FA1104 - *Sustainable production of high-quality cherries for the European market*
- Проект финансиран од USAID и мрежата за рурален развој, под наслов: *Мерки на адаптација во однос на климатските промени во земјоделството*
- Проект финансиран од Global Environmental facility (GEF) Small Grants Programme (SGP) во соработка со United Nations Development Programme (UNDP), за изработка на Национална програмска стратегија за Оперативна фаза 6 (ОФ6) 2014-2018 од GEF.
- H2020CSA Action (SC5-18b-2015): Координација и интеграција на систем за опсервација на планетата Земја во регионите во Северна Африка, Среден Исток и Балкан (Coordinating and integrating state-of-the-art Earth Observation Activities in the regions of North Africa, Middle East and Balkans and Developing Links with GEO related initiatives towards GEOSS (GEO-CRADLE).
- Проект за оризот по Програмата за зачувување на природата во Македонија, финансиран од Swiss Agency for Development and Cooperation SDC. HELVETAS Swiss Intercooperation, под наслов: Одржливо производство на ориз.

Во периодот од последниот извештај за самоевалуација до сега, наставно-научниот и соработничкиот кадар од Институтот учествувале на поголем број меѓународни и домашни конференции, симпозиуми и семинари со преку 90 труда, од кои 13 се објавени во списанија со фактор на влијание.

Земјоделскиот институт по повод 70 години од неговото формирање организираше меѓународна научна конференција „Предизвици во модерното земјоделско производство“ (Challenges in modern agricultural production) на која беа претставени учесници од 14 земји со 66 труда.

Анализирајќи ги податоците, произлегува дека кадарот на Институтот во текот на изминатиот период објавил просечно 3.3 труда. Позитивен тренд има бројот на трудови публикувани во списанија со фактор на влијание, но сепак мора да се констатира дека научноистражувачкиот потенцијал на Институтот не е целосно искористен за откривање нови научни сознанија и унапредување на научната мисла. Една од причините секако е недостатокот на материјални средства, но и несоодветното вреднување на научноистражувачката работа на ниво на државата.

SWOT анализа

S	Подготвеност и практика за конципирање и реализација на научен проект, воспоставени институционални и индивидуални релации со други сродни научно-истражувачки институции и тимови за размена на искуства
W	Ограниченост во пристапните меѓународни финансиски фондови и партнерските односи за настап на меѓународни научно-истражувачки проекти
O	Кандидатскиот статус на државата во ЕУ и можност за аплицирање на меѓународни научно-истражувачки проекти и програми за мобилност
T	Несоодветна валоризација на научно истражувачката работа и недостаток на средства за фундаментални научно истражувачки проекти

V. АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Според концепциската организираност, апликативната дејност на Институтот се состои од одржување на чистота на генотиповите, производство на исходен семенски материјал од високи категории на семе кај житните, градинарските, фуражните и индиустриски култури, контролата на квалитетот и здравствената состојба на семенскиот и саден материјал, изработка на програми за подигање на овошни и лозови насади, анализа на контролата на квалитетот на почвата, земјоделските производи и нивните преработки, анализа на квалитетот на виното, биолошки, физичко-хемиски анализи на средства за заштита на растенијата, постконтрола на житни растенија и др.

Институтот, исто така врши изработка на студии, програми, експертизи, стручни совети за поквалитетно растително производство, изработка на стручно техничка документација за советодавни програми и др.

Апликативната дејност се реализира преку разни форми кои најчесто се однесуваат на директна соработка со земјоделските производители и деловните субјекти од областа.

Последните години, намален е обемот на работата добиена од јавните овластувања и забележана е тенденција на опаѓање на апликативната дејност, што директно влијае врз финасиската состојба на Институтот.

SWOT анализа

S	Оформен високо експертски потенцијал за спроведување на апликативната дејност. Препознатливост помеѓу земјоделските производители и деловните субјекти.
W	Слаба организираност, напуштање на производството на семенски и саден материјал.
O	Продлабочување на соработката со останатите институции, земјоделските производители и деловните субјекти.
T	Намален е обемот на јавните овластувања. Конкурентност од останатите институции.

VI. НАСТАВНО-НАУЧЕН И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР

Во текот на прилагодувањето на Институтот кон современите потреби на земјоделството, руралниот развој и заштитата на човековата околина, идентификувани во текот на долгогодишното работење и комуникација со праксата, Земјоделскиот институт реализира втор образовен циклус. Програмата за студирање припаѓа на биотехнолошкото научно подрачје на полето на земјоделските науки. Со својот кадар, како и со кадарот од сродните институции, се покриваат неколку актуелни области од растителното производство и преработка: Енологија, Интегрално производство, Органско производство, Расадничко производство и Семепроизводство на поделелски и градинарски култури.

Поврзувањето на научните истражувања со современите начини на едукација и трансферот на технологии, се клучни предизвици за идниот развој на Република Македонија во делот на земјоделството, образованието и економскиот развој каде што Институтот зема активно учество.

Научно-истражувачката и образовната дејност на Земјоделскиот институт ја остваруваат вкупно 27 лица, од кои 23 доктори на науки и 4 магистри, односно 11 редовни професори, 8 вонредни професори, 1 доцент, 3 научни соработници и 4 асистенти истражувачи.

SWOT анализа

S	Кадарот континуирано го следи развојот на научната мисла од соодветните области и перманентно ја имплементира во образовниот процес
W	Бројот на наставно-соработничкиот кадар не кореспондира во целост со бројот на наставните програми на одделни студиски програми
O	Вклучување во научно-истражувачки и апликативни проекти и двонасочен трансфер на стекнатото знаење и искуство во наставата и во аграрната политика
T	Финансиски ограничувања за вработување на соработнички кадар, за поддршка на студиски престој во странство и за научно-истражувачки проекти

VII. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ И СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

Освен научноистражувачката дејност, од 2008 година Земјоделскиот институт во рамки на своите активности, започна со организација на високообразовна дејност од втор циклус на студии.

Поради приклучувањето на Република Македонија кон Болоњскиот процес, сите студиски програми беа подготвени во согласност со препораките на Болоњската конвенција, односно според единствениот кредит трансфер систем (ЕКТС). На земјоделскиот институт се организираат студии од втор циклус од следните области:

- Растителна биотехнологија - Енологија
- Растително производство - Интегрално производство
- Растително производство - Органско производство
- Растително производство - Расадничко производство
- Растително производство - Семепроизводство на поделелски и градинарски растенија

Последипломските студии во Земјоделскиот институт содржат две студиски програми: програма 3+2 и програма 4+1. Студиската програма 3+2 е организирана во траење од 4 семестри, односно 2 години, а студиската програма 4+1 е организирана во траење од 2 семестри, односно 1 година. Студиската програма 3+2 е наменета за студентите кои се стекнале со високо образование според правилата на Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) и од првиот циклус на високо образование оствариле најмалку 180 кредити, додека студиската програма 4+1 е наменета за студентите кои се стекнале со високо образование

пред воведување на ЕКТС системот на Универзитетите во Република Македонија, односно кои со завршување на првиот циклус на високо образование оствариле најмалку 240 кредити.

Двегодишните студиски програми од втор циклус на студии се организираат во четири семестри во рамките на две студиски години. Во текот на првите три семестри се одржува настава, консултации и се реализираат испитите, семинарските работи и проектите. Во првата студиска година студентот треба да оствари вкупно 60 кредити а во втората студиска година студентот треба да оствари уште вкупно 60 кредити. Од тоа во третиот семестар треба да оствари уште 30 кредити од задолжителните и изборните предмети, за кои е понудена листа на изборни предмети. Четвртиот семестар е предвиден за изработка на магистерски труд кој носи вкупно 30 кредити. По успешно положените испити од трите семестри, студентот се здобива со вкупно 90 кредити, што претставува предуслов за подготвување на магистерскиот труд во текот на четвртиот семестар. Со одбрана на магистерскиот труд пред Комисија за одбрана на трудот (согласно правилата на УКИМ и статутот на Земјоделски институт), студентот се здобива со 30 кредити. Вкупниот број на кредити кој го добиваат студентите со завршувањето на постдипломските студии од двегодишната студиска година изнесува 120 кредити.

Едногодишните студиски програми од втор циклус се организираат во траење од два семестри, односно 1 студиска година. Во текот на двата семестри се одржува настава, консултации и се реализираат испитите, семинарските работи и проектите. Откако студентот успешно ќе ги положи предвидените предмети се здобива со вкупно 30 кредити кои се услов за изработка на магистерскиот труд. Со одбрана на магистерскиот труд пред Комисија одбрана (согласно правилата на УКИМ и статутот на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј- Скопје"), студентот се здобива со 30 кредити. Вкупниот број на кредити кој го добиваат студентите со завршувањето на постдипломските студии од оваа студиска програма изнесува 60 кредити.

Во рамките на наставните програми, се организира редовна настава за студентите. Обемот на наставата и програмската содржина на секој предмет се определени согласно бројот на кредитите што ги носи предметот. Во случај за некој предмет да има помалку од 5 студенти, обемот на предавањата пропорционално се намалува, но не и активностите и обврските на студентите. За предметите со 1-5 студенти се организира менторски систем на разработка на програмата и подготовката на семинарските трудови и испитите.

При изведување на наставата се користат класични предавања и методи на интерактивна настава. Од интерактивните методи на настава, најчесто се користат панел дискусии, формални дебати, студии на случаи, семинарски работи, процена на трудот на

друг студент, повторување на материјалот и слично. Посебен акцент при интерактивната настава и учење се дава на дискусиите, методите на симулација и истражувачките проекти.

Во рамките на секој предмет е предвидена проверка на знаењето и вештините на студентот во текот на семестарот, најчесто преку тестови. Целокупните студии се сметаат за завршени кога студентот ќе ги исполни сите обврски предвидени со програмата.

Сите студиски програми од втор циклус на студии кои се реализираат на Земјоделскиот институт даваат можност за понатамошна континуирана едукација на повисоко ниво т.е. докторски студии (3 циклус на студии). Нивото на високообразовните квалификации во националната рамка кое го достигнува студентот по завршувањето на вториот циклус студии – магистерски академски студии е VIIA.

SWOT анализа

S	Добра организација на наставата, со континуирано оценување на знаењето условува перманентно и активно ангажирање на студентите. Навремено закажување на испити и почитување на термините. Редовна достапност на кадарот за консултации со студентите.
W	Недоволна промоција на студиските програми.
O	Вклучување на студенти во тековните научно-истражувачки активности на Институтот и можност за нивно оспособување за решавање на реални проблеми во земјоделството и бизнисот
T	Нелојална конкуренција на пазарот на знаење

VIII. СТУДЕНТИ

Во периодот 2013 – 2016 год., во Институтот се запишани вкупно 10 студенти на вториот циклус студии. На студиската програма Растителна биотехнологија, потпрограма Енологија запишани се 7 студенти, на програмата Растително производство, Семепроизводство на поделски и градинарски растенија 2, а на потпрограмата Расадничко производство 1 студент. Забележлив е најголем интерес на студентите за потпрограмата Енологија.

Наставата најчесто се одвива преку индивидуални консултации со студентите. Од 2013 год. Институтот е вклучен во IKNOW системот на Универзитетот.

За потребите на самоевалуацијата спроведена е анкета меѓу студентите од сите програми и предмети. Анкетата е реализирана од страна на Комисијата за самоевалуација, со цел да се оцени квалитетот на студиите од некои аспекти.

При составувањето на прашањата беше користено Упатството за самоевалуација на единиците на Универзитетот, од каде се направи соодветен избор на прашања, прилагоден на спецификите на нашата институција. Во анкетањето беа опфатени вкупно 18 наставници и 27 предмети. На анкетното прашање: достапност на професорот за консултации и комуникација, во 96,67 % од одговорите стоеше оценката “одличен”, а во 3,33 % оценката “доволен”. На следниве анкетни прашања: 1. однос на професорот кон студентот, 2. обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот, 3. корист од изведените лабораториски и теренски вежби и 4. објективност при оценувањето, во 100 % од одговорите е дадена оценката “одличен”. Барањата што се поставуваат пред студентот (семинарски работи и др.) се 100% оценети како “соодветни”. Само во 3,33 % од одговорите, тежината на испитот е окарактеризирана како “голема”, додека во останатите (96,67 %), тежината на испитот е “соодветна”. Од страна на анкетираниите не беа дадени коментари, ниту забелешки за подобрување на квалитетот на предметите.

IX. ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

Земјоделски институт располага со 4 објекти (Автокоманда, Бутел, Кисела Вода и Кочани), со вкупна површина од 3584 m². Во рамки на овој простор има една предавална во која може да се изведува настава за 30 студенти, една компјутерска училница за 10 студенти, 40 кабинети за наставно научниот кадар, една библиотека. Институтот располага и со 11 лаборатории за изведување на научноистражувачка дејност и тоа:

1. Лабораторија за вино и алкохолни пијалоци
2. Две лаборатории за педологија и агрохемија
3. Лабораторија за испитување на квалитет на семе
4. Две лаборатории за селекција на поледелски растенија
5. Лабораторија за растителна физиологија
6. Лабораторија за заштита на растенијата
7. Хемиска лабораторија
8. Лабораторија за лозарство

9. Помолошка лабораторија

Просторните услови ги задоволуваат потребите за научноистражувачката и наставно-образовната дејност.

Лабораторијата за вино и алкохолни пијалаци е опремена со современа опрема, акредитирана по ISSO стандардот и овластена од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за дејноста која ја обавува. Опредметата во останатите лаборатории е релативно застарена и недоволна. Потребно е нејзино осовременување и надополнување.

Институтот располага со 50 интернет приклучоци и безжичен интернет, со што може да се констатира дека покриеноста со интернет мрежа е солидна. Во употреба се 37 компјутери, од кои 5 се користат од стручно-административната служба и 4 се на располагање на студентите. Од останатата опрема во Институтот има 20 печатачи, 4 скенери, 1 LCD проектор и 1 апарат за копирање.

За остварување на дел од основната дејност, според договор меѓу УКИМ и МЗШВ, Институтот има право на користење на вкупно 87 ха земјоделска површина на универзитетот „Св. Кирил и Методиј-Скопје“, лоцирана во Бутел, Долно Лисиче и Кочани, и тоа за:

1. Селекција и создавање на нови генотипови земјоделски растенија,
2. Интродукција, колекционирање и проучување на сорти и подлоги;
3. Семепроизводство од поледелски и градинарски растенија;
4. Спроведување пост контролни опити;
5. Одржување на Национална семенска колекција и Ген банка од овошни видови и винова лоза;
6. Примена на нови технологии на производство;
7. Опитни површини за потребите на високообразовната дејност (втор циклус студии);

Во 2013-2016, во библиотеката на Институтот има пристигнато околу 200 библиотечни единици, од кои најголем број се учебници издадени во рамки на проектот на Владата на РМ за превод на учебници од реномирани универзитети. Вкупниот број набавени списанија во овој период изнесува 36. Администрирањето на библиотеката е

преку водење на инвентарна книга. Во Институтот не е воведено електронско евидентирање на библиотечниот фонд.

SWOT анализа

S	Солидни просторни ресурси за спроведување на основните дејности. Комплетна покриеност со интернет приклучоци и интерна компјутерска мрежа
W	Застарена опрема во дел од лабораториите, нерешен статус за користење на земјоделското земјиште
O	Доопремување и осовременување на дел од лабораториите. Оформување на останатите просторни и материјални ресурси за поквалитетно и поконкурентно спроведување на научноистражувачката и апликативната дејност
T	Недостаток на финансиски средства за одржување и доопремување на лабораториските капацитети. Нерешавањето на статусот на земјоделското земјиште ќе доведе до губење на дел од основните дејности на Институтот.

Х. ЛОГИСТИКА

Логистичката поддршка за остварување на мисијата на Институтот ја дава стручната и административната служба, кои според систематизацијата треба да се состојат од: секретар; раководител на одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење; раководител на одделение за правни и општи работи; советник за библиотечно работење; виш соработник за финансиско, сметководствено и материјално работење; помлад соработник за човечки ресурси; самостоен референт за благајна; помлад референт архивар и хаузмајстор. Поради отежнатата финансиска состојба на Институтот и рестриктивниот однос на државата за вработување на административен кадар во високо научните установи, бројот на вработени во оваа служба е намален на 6 вработени (секретар; раководител на одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење; виш соработник за финансиско, сметководствено и материјално работење; самостоен референт за благајна; советник за библиотечно работење и хаузмајстор) или 66,6 % од вкупниот број на вработени.

Од тие причини, дејноста поврзана со обезбедувањето на објектите и хигиената на истите се спроведува преку ангажирање на соодветни фирми регистрирани за таква дејност. Средствата се обезбедуваат од сопствените приходи на Институтот.

Стручно административната служба е комплетно технички опремена (компјутери, интернет приклучок, софтверски пакети) за спроведување на основната дејност.

Во библиотеката е вработен еден советник за библиотечно работење со високо образование. Целосното администрирање на функциите на библиотеката е преку инвентарна книга. Недостасува електронско евидентирање на библиотечниот фонд. Библиотеката е опремена со еден компјутер и интернет приклучок. Институтот не поседува „електронско складиште на научни трудови“, а електронскиот пристап до датабазите на научни публикации не постои поради недостигот на финансиски средства, што во голема мерка негативно влијае врз подобрувањето и развојот на научниот кадар.

Во Институтот нема студентска служба и задачите на администраторот за втор циклус студии ги обавува дел од наставниот кадар.

Во Институтот недостасува квалитетна правна служба и навремена достапност до правните акти и нивните измени.

SWOT анализа

S	Генерално функционалната структура од аспект на логистиката, професионален и оперативен кадар опремен со соодветни софтверски пакети.
W	Финансиски потешкотии при ангажирање на фирми за обезбедување и одржување на хигената. Недостаток на административен кадар. Слаб пристап до научни и стручни публикации. Недостиг на стручна литература во библиотеката.
O	Можност за подобар пристап до научна и стручна литература. Вработување на финансиран административен кадар со цел доекипирање на Институтот согласно систематизацијата. Апликација на софтверски решенија од аспект на работењето на библиотеката. Подобрување на услугите од библиотеката и правната служба.
T	Рестриктивен однос на државата за вработување на административен кадар и финасиска поддршка за пристапот до научна и стручна литература.

XI. НАДВОРЕШНА СОРАБОТКА

Според концепциската организираност, дејноста на Институтот се базира на научно-истражувачка, апликативна и наставна дејност. За остварување на оваа организираност, неопходна е поврзаноста и соработката со сите единици на УКИМ, деловните субјекти од други јавни и приватни научноистражувачки и високообразовни институции во земјата и во странство.

Соработката се реализира преку разни форми кои најчесто се однесуваат на размена на резултати и искуства, заедничко учество во научно-истражувачки и апликативни

проекти, изработка на научни и стручни публикации, одржување стручни и научни предавања, членување во комисии за одбрана на магистерски и докторски трудови и др.

За жал, мора да се истакне дека квалитетот на надворешната соработка, институционално не е на завидно ниво. Имено, во поголем број на случаи оваа соработка се остварува индивидуално, односно преку личните контакти и ангажираноста на дел од научниот кадар. Досега не е потпишан ниту еден меморандум на разбирање и соработка со високообразовна и научна институција во земјата и странство.

Треба да се истакне дека надворешната соработка е најдобро воспоставена со Факултетот за земјоделски науки и храна, каде дел од вработените на Институтот се ангажирани во образовниот процес на додипломските студии.

SWOT анализа

S	Оформен висок степен на експертност на наставно-соработничкиот потенцијал за истражувачката и апликативната дејност.
W	Слаб пристап до меѓународни финансиски фондови и партнерски односи за заеднички настап на меѓународни проекти од повисоки инвестициони нивоа.
O	Можности за вклучување во Европската научно-техничка соработка во конкретни проекти
T	Ограничена финансиска моќ на Институтот за партиципација во заеднички меѓународни проекти по сите дејности

XII ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на работата на УКИМ Земјоделски институт се остварува од средства на Министерството за образование и наука на Република Македонија, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и од сопствени средства преку апликативната дејност, деловно техничка соработка и др. За точен увид во материјалното работење, во Табелата се дадени изворите и износите на приходите во денари во последните 4 години.

Табела. Извори на финансирање на УКИМ Земјоделски институт-Скопје во периодот 2013-2016 година (во денари)

Извор на финансирање	2013 год	2014 год	2015 год	2016 год
Буџет на Р. М.	17804054	17952135	17511174	17987567

Партиципација од студенти	261250	153802	73935	154048
Апликација	971887	2780197	2674172	3317972
Истражувачки проекти	145000	476992	1051231	931612
Други извори	4885299	4188672	4082017	4174256
Вкупно	24 067 490	25 551 798	25 392 529	26 565 455

SWOT анализа

S	Можност за континуирано финансирање на основната и дополнителната дејност. Препознатливост при спроведување на лабораториските услуги
W	Намален обем на спроведување на научноистражувачки проекти и слаба комуникација со стопанството.
O	Зголемување на обемот на соработка со деловните субјекти. Очекувана поголема заинтересираност за финансирање на научно истражувачки проекти од страна на државата. Пристап до Европските фондови за инвестирање во науката. Развојна стратегија на државата во однос на земјоделството и руралниот развој.
T	Конкурентност од останатите научно истражувачки институции од областа на земјоделството во државата. Несоодветна динамика на исплата на средствата наменети за основната дејност.

XII. ЗАКЛУЧОЦИ

Врз основа на извршената самоевалуација, направените SWOT анализи и резултатите од анкетата на студентите, може да се извлечат следните заклучоци:

1. Земјоделскиот институт-Скопје е една од најстарите научноистражувачки организации од областа на земјоделството во Република Македонија.
2. Мисија на Институтот е подобрување на квалитетот на работата во научноистражувачката, наставно-образовната, апликативната и издавачката дејност.
3. Научниот кадар при Земјоделски институт има теоретска подготвеност и практично искуство за конципирање и реализација на научни проекти. Институтот има воспоставени институционални и индивидуални релации со други сродни научно-истражувачки институции и тимови за размена на искуства.

4. Ограниченоста во пристапите кон меѓународните финансиски фондови и партнерските односи за настап на меѓународни научно-истражувачки проекти се ограничувачки фактори кои влијаат врз научноистражувачката работа на Институтот. Постои и несоодветна валоризација на научно-истражувачката работа и недостаток на средства за фундаментални научно-истражувачки проекти.
5. Наставно-научниот и соработничкиот кадар во Земјоделскиот институт континуирано го следи развојот на научната мисла од соодветните области и перманентно ја имплементира во образовниот процес. Но, од друга страна има финансиски ограничувања за вработување на соработнички и помошен технички кадар, за поддршка на студиски престој во странство и за научно-истражувачки проекти. Бројот на наставно-соработничкиот кадар не кореспондира во целост со бројот на наставните програми на одделни студиски програми.
6. Понудените предмети на актуелните последипломски студии се соодветни и овозможуваат специјализација од областа на земјоделските науки.
7. Институтот има добра организација на наставата, континуирано оценување на знаењето што условува перманентно и активно ангажирање на студентите. Закажувањето на испитите е навремено, со почитување на термините. Наставниците се редовно достапни за консултации со студентите. Студентите се вклучени во дел од тековните научноистражувачки дејности на Институтот.
8. Во периодот 2013 – 2016 год., во Институтот се запишани вкупно 10 студенти на вториот циклус студии. Најголем интерес студентите покажаа за потпрограмата Енологија. Наставата се одвива преку индивидуални консултации со студентите.
9. Институтот има солидни просторни ресурси за спроведување на основните дејности и комплетна покриеност со интернет приклучок и интерна компјутерска мрежа.
10. Опремата во лабораториите е застарена и е неопходно доопремување и осовременување на лабораториите во целина.
11. Нерешениот статус на земјоделското земјиште може да доведе до губење на дел од основните дејности на Институтот.
12. Иако институтот, има недостаток на административен кадар, вработените во стручната и административна служба се професионални, оперативни и опремени со соодветни софтверски пакети.
13. Слабиот пристап до научни и стручни списанија и недостатокот на стручна литература во библиотеката ја отежнува работата на наставно-научниот и соработничкиот кадар.
14. Институтот има потреба од вработување на административен кадар и финансиска поддршка за електронски пристап до научна и стручна литература.
15. Во Институтот недостасува квалитетна правна служба и навремена достапност до правните акти и нивните измени.

16. Квалитетот на надворешната соработка на Институтот не е на завидно ниво и главно се реализира преку размена на резултати и искуства, заедничко учество во научно-истражувачки и апликативни проекти, изработка на научни и стручни публикации, одржување стручни и научни предавања, членување во комисији за одбрана на магистерски и докторски трудови и др.

Скопје,

Комисија за самоевалуација,

31.05.2017

Н. сор. д-р Катерина Банџо Орешковиќ – претседател

Проф. д-р Марјанчо Андреевски – член

Проф. д-р Александар Марковски - член

Доц. д-р Биљана Коруновска - член

Н. сор. д-р Христина Попоска - член

Роза Џољевеска – студент - член

Зоран Пеев – студент - член
